

יום הולדת לבן-גוריון או מלחמת המאסף של המובסים

— מאת ח. הדר —

* הוא האיש שמנע את כיבוש ירושלים, יהודה ושומרון במלחמת 1948 והוא הוא שטפל אחר כך מחדל זה כמעט על כל שאר חברי הממשלה ומפקדי הצבא מאותה תקופה.

* הוא האיש שלא נתן את ההוראה לכבוש את עזה בשנת 1949 וכאשר נכבשה בשנת 1956 — לא היה מוכן להחזיק בה, בשל תושביה.

* הוא האיש שמשך מלחמת העולם השניק את ענין רצח היהודים באירופה עד שהיה מאוחר מדי — וזאת כדי לא להרגיז את הבריטים, שהיו אמורים, לדעתו, "לתת" לו בתמורה מדינה בחלק של ארץ-ישראל. (הסוף מעבר לדף)

יום הולדת ה-85 לבן-גוריון, הזדמנות נאותה להביא כמה קווים לדמותו:

* הוא האיש שהדוקטרינה שלו היתה: לעולם לא נגד מעצמות אירופיות, רק אתן, ובהסכמתן, נגד ערבים.

* הוא האיש שהעלה את רעיון חלוקת-הארץ, להבטחת האינטרסים הבריטיים (קרי — עבדאללה) ולשמירת, "אפרטהייד" עדתי בין יושביה.

* הוא האיש שהיה אחראי לכך שיצאנו למלחמת 1948 ללא נשק מספיק — ושלמנו את מלוא המחיר עבור המחלל.

* הוא האיש שעליו אמרו בצבא כי שר הבטחון הראשון שרכש נשק לפי ה- צרכים היה אשכול.



תכסיסי גטו במצור ומדיניות של מעצמה

זה הלך רוח של "בני חסות" מוב-הקיים, של אנשים, "השואפים לקטנות", להסתגרות בתוך גטו מדיני בכל ה- תנאים.

נשאלת השאלה: אם בכחנו להכות את האויב שוק על ירך, אפילו יהיה זה רוסי, למה עלינו להתפייס אליו ולהרכיבו עלינו לבעל חסות? למה לא נהיה אנו עצמנו המעצמה הקר-בעת באזורנו?

המניעה לכך היא מסגרת התפיסה הנפשית בלבד, רוח הגטו בממסד שלנו.

אבל — אין כל סכוי ועתיד למדינת גטו כזו. סכוי סביר להצלחה ועתיד מבוסס בעולם של שלום נשקף כאן אך ורק למעצמה עברית גדולה, ה-פתוחה לכל המצטרף אליה, ופותרת בכך את בעיות המזרח התיכון.

מ.ע., "אלף"

המצב משונה ביותר. למעשה הרינו הכת החזק ביותר בכל האזור המשתרע מן הים התיכון עד לאוקיינוס ההודי, הדבר ידוע ומוכר לא רק לנו עצמנו כי אם גם לאויבינו ולמשקיפים מבחוץ.

כל האמצעים שבידי שכנינו, ביחד עם תמיכה פעילה מצד ברית-המועצות, ובעצם גם תמיכתם של רוב שאר הגורמים בעולם, מספיקים בקושי לאזן את כחנו אנו.

בשנים האחרונות מגיע הטווח ה-צבאי שלנו עד לראשי הנילוס (המרד בדרום סודן, ההפיכה באוגנדה, גבר-לות אתיופיה) וכן עד גבולות פרס (הסכסוך העירק-אירני ומרד הכור-דים). על כל פנים, כך מצייצים כל הציצים.

מצד אחר, העולם המתקרא ערבי, מתגלה חסר-אונים יותר ויותר. למ-רות שעודדו בהרפתקותיו השונות מעצמות המערב, לשעבר, גם מעצמת-העל מן הצפון.

ולמרות כל זאת — אנו חיים בתנאי גטו מוקף, מבודד מכל צד.

מדינת ישראל חיה במצור מתמיד,

אך נפתו להאמין שהם רואים את אשר קראו עליו בעתונים? מהרהורי ליבם?

"מבטי השנאה"
של בנבנישתי

הדבר מזכיר לי מעשה ששמעתי מפי מוכר: מירון בנבנישתי דיבר לפני כשנה וחצי, בחוג סגור, על כינון איגוד ערים בין ירושלים, רמאללה ובית-לחם — לאחר ששתי הערים ה-אחרונות תחזרנה להיות חלק מן ה-ממלכה ההאשמית. אז תוקמנה מער-כות ביוב, מים וחשמל משותפות.

ניגש אליו מכרי ושאלו: "למה אינך מתחיל בענין זה כבר היום?"

ענה בנבנישתי: "היום הם אינם מסכימים."

ואם הם יסכימו? הוסיף מכרי ושאל.

"אז אני לא רוצה," אמר בנבנישתי בתמיהה וברוגז.

במעשה זה טמון, לדעתי, המפתח ל,מבטי-השנאה". נתקלים בהם אלה שאינם מוכנים בשום אופן לכך ש- (הסוף מעבר לדף)

על סדר היום

מה הם "רוצים

— מאת ע. רד"אור —

בכל אחד מן הנאומים שבהם הזכיר את יהודה ושומרון חוזר שר-הבטחון שלנו ואומר: הם רוצים שנסתלק משם!

מעולם לא עשה נסיון להביא לקביעה זו סמך — כי לכאורה הלא היא כה מובנת מעצמה ש-אין היא זקוקה להוכחות.

ועתונאים, ואחרים — שההשקפה הנ"ל חדרה לראשם — חוזרים ומספרים לנו, ככתב ובעל-פה, על "המבטים ריווי-השנאה" בהם נת-קל הישראלי המצוי בערי יהודה ושומרון ובכפריה.

"מבטי השנאה" הללו היו חשודים בעיני מלכתחילה. מאז יוני 1967 עשיתי ביהודה ושומרון פעמים אין-ספור, בכל הערים וברבים מן הכפ-רים, ומעולם לא נתקלתי במבטי שנ-אה.

תמיד קדמו את פני בברכה, או ענו באדיבות ובחיון לברכת ה,שלום" שלי.

כל מי שידוע מלים ספורות ב-עברית מנסה להשתמש בהן במגע עם הישראלי, לא אחת כשהישראלי פונה אליו בערבית עילגת, או — היאומן? — באנגלית.

ושואל אני את עצמי: שמא גם האחרים לא נתקלו במבטי-השנאה, שמא

גבול הקבע בדרי מערב

"הרפובליקה המצרית הערבית"

כל הכתבות על מצרים בשנה האחרונה מספרות על התרחקות מן הפן-ער-באות, על פניית ההתעני-ינות של טובי המצרים מן "המעגל הערבי" המפורסם לענייני הפנים של מצרים. אפילו שמה של המדינה הוחזר במדנית-מה לקד-מותו: לא עוד, "הרפובלי-קה הערבית המאוחדת" כי אם "הרפובליקה המצרית הערבית".

יש להניח כי לא ירבו השנים וישאר ממנו — רק "הרפובליקה המצרית", או פשוט מצרים.

(הסוף מעבר לדף)

ה"פּלסטִינאים" של ד"ר פורת

(סוף מהעמוד הקודם)

להימשכותו של מצב זה תרמה לא מעט גם הסתגרנות העדתית היהודית, שלא הניחה מעולם להמוני אדם סחור פים אלה למצוא אחיזה בהוויה הלאומית העברית ולהתמזג עמה (בלי שום צורך להתכחש מראש למסורות שבטיות ודתיות, כל עוד יש בהן עניין בשכבות אוכלוסיה נחשלת-ייחסית). ד"ר פורת לא בדק אספקטים אלה של הנושא. משום כך לוקה עבודתו, חרף שיטתיותה המרשימה, בפיתוח תיוות יסוד שאין להן אחיזה במציאות המתוארת גם בספרו. המחבר מניח מראש, שאכן צמחה בארץ-יש"ר ראל תנועה ערבית, כלומר גוף מדיני שהוא יותר מהתאחדות או ארגון, בי"היותו נושא של תפיסת-עולם מקיפה. והנחות-יסוד שרירותיות נוספות, ה"מובלעות" בשם החיבור, הן ההנחה ש"היתה זו תנועה לאומית, וכי יושבי ה"ארץ, וזלת היהודים שמימי הטורקים והבריטים, כולם ערבים, ואין עוררים על כך.

כל אלה שקרים בלתי-מוסכמים, אחיזת-עיניים ויצירות-נפל, פרי יוון מות של משרדי-מושבות ומשרדי-חוק, בריטים וצרפתים, מאז מלחמת ה"עולם הראשונה. המחבר מעיד, כי מה שקרוי בפיו תנועה ערבית-לאומית לא מנה עד 1919 אלא 150 איש לכל ה"יותר. מתוך המידע הרב, שמגיש ד"ר פורת, מתברר בלי צל של ספק, כי ה"שלטון הבריטי וההתארגנות המוסלמית-נוצרית, הם תאומים, שנולדו בו מזל רע אחד. מתברר, כי השלטון הבריטי תרם תרומה אינטנסיבית מכ"רעת להתארגנות זו, כמשקל שכנגד להתחייבויות המעורפלות והבלתי נור"חות כלפי, "הבית הלאומי". המגמה, שהושגה בחלקה, היתה לארגן ולגבש שכבה של עסקנים מקומיים שיהיו מכורים לאנגליה, שכן יהיו חייבים לה את שלטונם על עדותיהם. הנה כי כן, מתברר מן המידע ש"מספק ספרו של ד"ר פורת, כי כינוס הוועידה הראשונה של האגודה-המוס-

תחזית דמוגרפית

(סוף מהעמוד הקודם)

למית נוצרית, ב"1919, לא זה בלבד שהיה בלתי אפשרי בלי הסכמת ה"ממשל הצבאי הבריטי, אלא נערך ביוזמתו בפועל ממש. הבריטים קיוו שיימצא בוועידה רוב לתוכניתם (ה"אנטי-צרפתית), שהאיצה במתכנסים לתבוע, שלטון עצמי תחת חסות ברי"טית. אלא שהסוכנים הצרפתים, אשר נשענו על מסורת מקומית ארוכה יותר, הביסו במקרה זה את יריביהם והוועיד"דה דגלה ב"סוריה הדרומית". תפקידה העלוב של התנועה הציור"ית, במשאה ומתנה עם גורמים ש"מחוץ לארץ-ישראל, מואר גם הוא בצורה משכנעת מאד. הסורים, למשל, רצו לדעת במה יוכלו הציונים לעזור להם נגד צרפת. הציונים לא היו מסו"גלים לקבל עליהם התחייבות כלשהי. כיוון שהצלחתו של כל משא ומתן היתה מותנית מראש בהסכמה לפרוק את עולם של גורמים קולוניאליים, היה זה אפוא משא ומתן שנועד מראש ל"כשלון. הציונות החמיצה שעת כושר ולהפוך את הארץ בסיס ומקלט לכל שוחר חופש. מדיניות מופרכת זו נמ"שכת, למרבה הצער, גם בתקופת ה"שמעון ברנע".

הוצאת ש. פרידמן בע"מ בשותף עם הוצאת HUTCHINSON לונדון ו-HAWTHORN ניו יורק

גאה להגיש את הסדרה האנציקלופדית

אופקים חדשים



ארכיאולוגיה ספרות העולם פילוסופיה

בכל כרך — 500 עמודים כפול-טורים מלאים ונדירים בהדפסה פאר באותיות. פנינים. עם 160 ציורי תמונות ו167 דפים בצבעים מלאים. כריכת בד כמאורת בובת טהור וטפסה לאכה צבעונית. הידירה האנציקלופדית נערכה על ידי 160 פרופסורים. כדענים וממחים מכל רחבי העולם. בעריכת המהדורה העברית כשתתפרסם 27 מייטב אנשי-הכדע באוני"ב ריסיסאית ישראל:

- ד"ר משה אטר זוקטור לכלכלה
- פרופ' שמואל הוגו ברגמן האוניברסיטה העברית, ירושלים
- פרופ' לאה גולדברג סופרת, משוררת ומרצה באוניברסיטה העברית בירושלים
- ד"ר ראובן גלעד אוניברסיטת תל-אביב
- יהואש הירשברג מוסיקולוג
- פרופ' צ. י. וורבלוסקי דיקן הפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטה העברית, ירושלים
- אורה זינגרמן האוניברסיטה העברית, ירושלים
- פרופ' צבי יעבץ דיקן הפקולטה למדעי הרוח, ראש החוג להיסטוריה באוניברסיטת ת"א
- ד"ר שלום י. כהן ראש החוג לספרות אנלית, האוניברסיטה העברית, ירושלים
- ד"ר יעקב לווינגר אוניברסיטת תל-אביב
- ד"ר א. מור פדגוג
- אריה מור מרצה בפקולטה לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית, ירושלים
- ד"ר דוריאן מריעז המחלקה לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית, ירושלים
- ד"ר אברהם נגב מרצה בפקולטה לארכיאולוגיה באוניברסיטה העברית, ירושלים
- ד"ר יוסף נדבה מרצה באוניברסיטת בראילן
- דוד סיון סופר ומתרגם
- ד"ר א. פונזנסקי האוניברסיטה העברית, ירושלים
- פרופ' ש. פינס האוניברסיטה העברית, ירושלים
- ד"ר צ. רוזן אוניברסיטת תל-אביב
- ד"ר אליעזר שבד האוניברסיטה העברית, ירושלים
- ד"ר משה שווארץ אוניברסיטת בראילן
- ש. שלום סופר ומשורר
- עדי שמואלי אוניברסיטת תל-אביב
- פרופ' נתן שרון מכוון וויצמן, רחובות
- פרופ' בן-עמי שרפשטיין ראש הפקולטה לפילוסופיה באוניברסיטת תל-אביב

נדאי לך לחתום מייד!

מלא, גזור, צרף צ'ק או המחאת דואר, הכנס למעטפה ושלח

לכבוד הוצאת ש. פרידמן בע"מ רח' גרוזנברג, 27 ת"א

הנני מזמין בואת את ששת הכרכים של הסידרה האנציקלופדית, "אופקים חדשים" במחיר המיוחד של 168 ל"י, במקום המחיר הרגיל — 192 ל"י, ואקבל מכם את כל ששת הכרכים תוך 14 יום. אשלם בצורה הבאה נא למחוק את המיותר:

1. הנני שולח עם הזמנה זאת תשלום ראשון בסך — 18 ל"י בצ'ק או בהמחאת דאר לפקודת ש"ל — 8 ל"י כ"א ותשלום אחרון (בחודש ה"19) של — 6 ל"י.
2. הנני שולח עם הזמנה זו את הסכום המלא בסך — 168 ל"י בצ'ק או בהמחאת דאר לפקודת הוצאת ש. פרידמן בע"מ ונא להציא לי עם ששת הכרכים שי ח"נם — אחת משלוש מערכות הספרים שאותה בחרתי וסימנתי:

דברי ימי מצרים מאת ג'יימס כרסטד בשני כרכים (אשר מחירם 17.00 ל"י)

דברי ימי יוון מאת ג'ון ב. ברי בשני כרכים (אשר מחירם 21.00 ל"י)

דברי ימי רומא מאת מ. קרי בשני כרכים (אשר מחירם 21.00 ל"י)

שם.....

מס' תעודת זהות.....

ר"ב המחאה על סך.....

כתובת: עיר..... רחוב..... מס'.....

תאריך..... תתימה.....

ל"י לפקודת.....

על הטופס רשאים לחתום בוגרים בלבד.

הוצאת ש. פרידמן בע"מ

